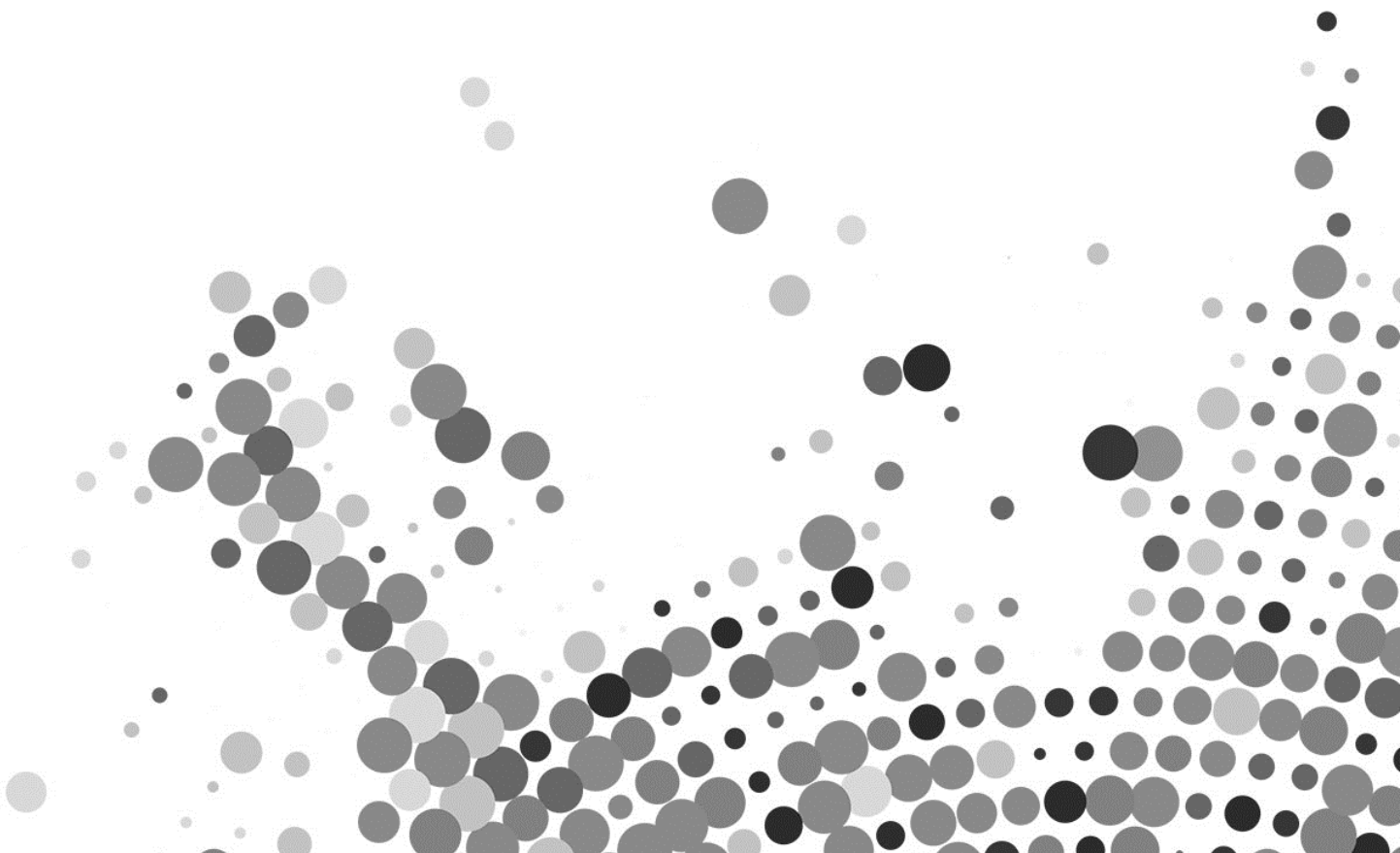

Sisäministeriön tilinpäätöskannanotot vuodelta 2013

SISÄMINISTERIÖN JULKAISU 19/2014

Hallinto

Sisäministeriö
Monistamo
Helsinki 2014
ISSN 2341-8524
ISBN 978-952-491-972-2 (nid.)
ISBN 978-952-491-973-9 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)	Julkaisun laji	
	Toimeksiantaja	
	Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Sisäministeriön tilinpäätöskannanotot vuodelta 2013		
Julkaisun osat		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15. päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa kirjanpitoyksikön ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut kirjanpitoyksikön tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta. Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole kirjanpitoyksikkö, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.</p> <p>Kutakin kirjanpitoyksikköä koskeva tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäministeriön hallinto- ja kehittämissyksikössä asianomaista tulosohjatun viraston ohjauksesta vastaavaa ministeriön osastoa kuullen. Valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäministeriön sisäiseen ohjeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon.</p>		
Avainsanat (asiasanat) talousarvio, valtionalous, tilinpäätös		
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-973-9 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut		
Sarjan nimi ja numero Sisäministeriön julkaisu 19/2014	ISSN 2341-8524	ISBN 978-952-491-972-2
Kokonaissivumäärä 31	Kieli suomi	Hinta 20 € + alv
Jakaja Sisäministeriö	Kustantaja/julkaisija Sisäministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)	Typ av publikation		
	Uppdragsgivare		
	Datum för tillsättandet av organet		
Publikation (även den finska titeln) Inrikesministeriets bokslutsställningstaganden för 2013			
Publikationens delar			
<p>Referat</p> <p>Enligt 66 i § i förordningen om statsbudgeten (1243/1992, nedan budgetförordningen) ska varje ministerium årligen senast den 15 juni efter finansåret ge ett motiverat ställningstagande till bokslutet för de bokföringsenheter och statliga fonder som hör till ministeriets förvaltningsområde samt till de åtgärder som föranleds av bokslutet och den revisionsberättelse som statens revisionsverk gjort upp om det samt av andra redogörelser för och utlåtanden om verksamheten och ekonomin vid bokföringsenheten eller den statliga fonden utanför budgeten. I budgetförordningen föreskrivs dessutom detaljerat vad ministeriet ska uttala sig om i sitt ställningstagande till bokslutet samt hurudant ställningstagande det ska ge om ett ämbetsverk som inte är en bokföringsenhet, men för vilket ministeriet har ställt upp resultatmål.</p> <p>Ställningstagandet till bokslutet för varje ämbetsverk har beretts vid inrikesministeriets förvaltnings- och utvecklingsenhet så att den avdelning vid ministeriet som ansvarar för styrningen av respektive resultatstyrda ämbetsverk har hörts vid beredningen. Beredningen har grundat sig på förpliktelserna enligt budgetförordningen, den interna anvisning som inrikesministeriet meddelat med stöd av förordningen, statens revisionsverks revisionsberättelse samt vid behov annat material.</p>			
Nyckelord			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-973-9 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 19/2014		2341-8524	ISBN 978-952-491-972-2
Sidoantal 31	Språk finska	Pris 20 € + moms	Sekretessgrad
Distribution Inrikesministeriet		Förläggare/utgivare Inrikesministeriet	

Sisällys

1 Tilinpäätöskannottojen antaminen vuodelta 2013.....	2
2 Hallinnonalan tietotekniikkakeskus.....	4
3 Poliisihallitus	7
4 Rajavartiolaitos	11
5 Pelastusopisto	13
6 Häätäkeskuslaitos.....	16
7 Maahanmuuttovirasto	19
8 Palosuojelurahasto	23

1 Tilinpäätöskannanottojen antaminen vuodelta 2013

Yleistä

Ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15. päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa kirjanpitoyksikön ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut kirjanpitoyksikön tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta. Kannanoton valmistelua varten ministeriön asiana on laatia ja hankkia tarvittavat selvitykset ja arvioinnit.

Tilinpäätöskannanotossa ministeriön on lausuttava:

- 1) arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä 11 §:n mukaisesti asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta;
- 2) ovatko käytetyt tuloksellisuuden raportoinnin perusteet ohjauksen ja tulosvastuun kannalta asianmukaisia sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista;
- 3) mihin toimenpiteisiin kirjanpitoyksikössä tai rahastossa sekä kirjanpitoyksikköön mahdollisesti kuuluvissa virastoissa ja laitoksissa on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi;
- 4) mihin toimenpiteisiin ministeriö ryhtyy tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi.

Tilinpäätöskannanoton valmistelu

Kutakin tulosohjattua virastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäministeriön hallinto- ja kehittämissyksikössä asianomaista tulosohjatun viraston ohjauksesta vastaavaa ministeriön osastoa kuullen. Valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäministeriön sisäiseen ohjeeseen, valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon.

Sisäministeriön hallinnonalan tilinpäätösraportointi on muuttunut edelliseen vuoteen nähden. Aikaisemmin sisäasiainministeriö-kirjanpitoyksikköön kuuluneet virastot Rajavartiolaitos, Hätäkeskuslaitos ja Hallinnon tietotekniikkakeskus irrotettiin omiksi kirjanpitoyksiköikseen vuonna 2013. Näin ollen sisäministeriön hallinnonalan kaikki tulosohjatut virastot toimivat itsenäisinä kirjanpitoyksiköinä ja laativat omat tilinpäätökset ja valtion talousarvioasetuksen 65 a § tarkoittaman tulosohjatun viraston toimintakertomuksen vuodelta 2013.

Tulosohjatun viraston päälliköllä on ollut mahdollisuus oikaista kannanottoluonnokseen valmisteluvaiheessa mahdollisesti sisältyneet tekniset ja sisällölliset virheet.

Tilinpäätöskannanoton tiedoksianto

Ministeriön on lähetettävä kannanottonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, eduskunnan tarkastusvaliokunnalle, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja Valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan Valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Virasto	Vuosi 2011	Vuosi 2012	Vuosi 2013		
Haltik	7,0	7,5	8,5	●	1,0
Hätäkeskuslaitos	7,5	8,5	8,0	●	-0,5
Maahanmuuttovirasto	7,5	7,5	8,0	●	0,5
Palosuojelurahasto	9,0	9,0	9,0	●	0,0
Pelastusopisto	8,0	7,5	8,0	●	0,5
Poliisihallitus	8,0	8,5	8,5	●	0,0
Rajavartiolaitos	9,0	9,0	9,0	●	0,0
Keskiarvo	8,0	8,2	8,4	●	0,21

2 Hallinnonalan tietotekniikkakeskus

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Hallinnon tietotekniikkakeskus (HALTIK) on huomionnut toiminnassaan aikaisempina vuosina annetut palautteet.

HALTIK:n asiakastytyväisyys on pysynyt vuonna 2013 samalla tasolla (2,75) kuin edellisenä vuonna (2,78). Resursseja ja osaamisen kohdentumista on tarkasteltu kriittisesti. Loppuvuonna 2013 sisäministeriön hallinnonalan ICT-säästötoimet vaikuttivat viraston toimintaan, jota on sopeutettu mm. vähentämällä ulkopuolisia palveluostoja ja päättämällä määräaikaista työsuhteita. Työ säästötavoitteiden saavuttamiseksi jatkuu edelleen.

Hallinnonalan merkittävien tietohallinto- ja tietojärjestelmähankkeiden onnistuminen, budjetin ja aikataulun mukainen käyttöönotto on ollut kriittisten järjestelmien ylläpidon ohella viraston tärkeimpiä tavoitteita. Projektien etenemistä ja niiden välisiä riippuvuuksia käsittelevä ja ohjaava hankekoordinaatiotoiminta on käynnistetty ja hankkeet etenivät vuonna 2013 lähes suunnitellusti. Hallinnon turvallisuusverkkohankkeen TVP-osaprojekti (tieto- ja viestintätekniiset palvelut) valmistui vuoden 2013 loppuun mennessä. Järjestelmien käytettävyys on parantunut ja tuotantotoiminnan poikkeamien määrä oli vähäisempi aikaisempiin vuosiin verrattuna.

HALTIK on osallistunut vuoden 2013 aikana aktiivisesti valtion yhteisiin ICT-kehittämistoimenpiteisiin (TUVE-lain valmistelu, TORI-hanke, VALTORI-palvelukeskuksen käynnistäminen) ja huomionnut toiminnassaan toimintaympäristössä tapahtuneet ja odotettavissa olevat muutokset. Viraston toimintamalleja ja organisaatiota on kehitetty valmistautuen samalla edessä olevien muutosten toteuttamiseen.

Henkilöstön jaksamiseen ja työhyvinvointiin on kiinnitetty huomiota mm. järjestämällä säännöllisiä tiedotustilaisuuksia TORI-hankeeseen liittyen. Epävarmasta tilanteesta ja muutoksista huolimatta kokonaistyytyväisyyttä mittaava indeksi (VMBaro) nousi hieman vuodentakaisesta tuloksesta (3,24 → 3,29).

Arvio tilinpäätöksen tietojen oikeellisuudesta, riittävydestä ja selkeydestä sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

HALTIK:n tilinpäätöstietoja voidaan pitää oikeina, riittävinä ja selkeinä.

Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

HALTIK:n tuloksellisuus (toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus) olivat vuonna 2013 pääosin tavoitteiden mukaisia. Tuottavuutta ja taloudellisuutta arvioitaessa on otettava

huomioon vuoden 2012 aikana käyttöön otettu työnohjausjärjestelmä (TOKKA) ja sen käytön laajeneminen vuonna 2013. Tästä johtuu esimerkiksi ServiceDesk - palvelupyyntöjen määrän merkittävä nousu (36 %) vuoden 2013 aikana.

HALTIKin toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Koko valtionhallinnon ICT-toiminnan rakennemuutokset ja sisäministeriön hallinnonalan ICT-säästötoimenpiteet vaikuttavat viraston toimintaan merkittävästi. Samanaikaiset säästötoimenpiteet ja merkittävien järjestelmähankkeiden aikataulunmukainen läpivienti vaativat tarkkaa resurssisuunnittelua sekä aktiivista yhteydenpitoa asiakkaiden suuntaan, jotta palvelutaso ja tuloksellisuus pysyvät tavoitellulla tasolla. Tärkeimpänä resurssina on osaava henkilöstö, jonka työtyytyväisyyteen ja kehittämiseen tulee edelleen panostaa.

Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Samalla kun valtion yhteisiä, toimialariippumattomia palveluita keskitetään valtiovarainministeriön hallinnonalalle, on SM:n hallinnonalan tietohallinnon ohjausta kehitettävä siihen suuntaan, että tärkeimpänä tehtävänä on sovittaa yhteen HALTIKin tulosohejaus, tietohallinnon ohjaus hallinnonalatasolla (kokonaisarkkitehtuuri, tietoturva, hankehallinta), asiakasohjaus ja VM:n toimivaltaan kuuluva ohjaus.

Yllämainitun kokonaisuuden hallintaa tulee ministeriössä kehittää ja löytää sopivat, verkostomaiset yhteistyömuodot ohjaustoiminnan onnistumiseksi. Toiminnan ja talouden suunnittelun ja tietohallinnon yhteistyötä tiivistetään entisestään.

Arvosana (vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus)

2011	2012	2013
7,0	7,5	8,5

Tilinpäätöskannanotto

HALTIKin toiminnan suunnittelu ja saavutetut tulokset ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan.

HALTIKin yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ydintavoitteena on käytettävyys ja tehokkuus. Viraston palvelutuotannon tulee toimia näiden periaatteiden mukaisesti. Samanaikainen toimintaympäristön muutosten hallinta (ICT-säästöt, VALTORI-palvelukeskustoiminnan käynnistyminen) ja hallinnonalan strategisten tietojärjestelmähankkeiden läpivienti suunnitellusti on keskeinen haaste tulevina vuosina.

Palvelutuotannon ja sen laadun turvaaminen sekä tehokkuuden parantaminen toteutuvat prosesseja kriittisesti tarkastelemalla ja jatkuvalla kehittämisellä. Kehittämistyötä tulee tehdä yhteistyössä asiakkaan kanssa. Häiriötilanteiden asiakasviestintää tulee kehittää aktiivisesti viestintäketjussa vielä olevien puutteiden eliminoimiseksi. Hankekoordinaatiota tulee kehittää edelleen.

Taloudelliset resurssit pakottavat tarkastelemaan tietoturvaa ja erityisesti TUVE-palvelutuotantoa kriittisesti, jotta keskeisten järjestelmien edellyttämät tietoturvallisuuden ja varautumisen tasot saavutetaan kustannustehokkaasti.

Henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista muutostilanteessa tulee huolehtia.

3 Poliisihallitus

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Poliisin hallintorakennemuutos on edennyt suunnitellussa aikataulussa. Ministeriössä on valmisteltu uudistuksen edellyttämät säädösmuutokset sekä huolehdittu muista uudistuksen täytäntöönpanon edellyttämistä ministeriötason tehtävistä. Poliisipalveluiden alueellisen saatavuuden ja poliisitoiminnan laadun turvaamiseen tähtääviä toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti. Sisäministeriö antaa hallintorakennemuutuksesta selvityksen eduskunnalle vuoden 2014 lopulla.

Poliisille myönnetty lisärahoitus harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaohjelman toteuttamiseksi on valtaosin osoitettu poliisin yksiköille talousrikostutkijoiden virkojen (94 virkaa) rahoittamiseen. Poliisin yksiköt ovat lisänneet voimavaroja harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaan niin, että talousrikostutkinnassa työskenteli vuonna 2013 yhteensä 522 henkilöä kun vuonna 2012 näissä tehtävissä työskenteli 507 henkilöä.

Poliisiyksiköiden toiminnallisessa tehokkuudessa todettuja eroavuuksia on selvitetty Poliisihallituksen sisäisen tarkastuksen toimesta. Tähän liittyen poliisin tehtäviin vaikuttavaa turvallisuustilannetta arvioidaan jatkossa poliisilaitoskohtaisesti vertaamalla alueellista kehitystä koko maan tilanteeseen. Myös käytössä olevien tunnuslukujen perustana olevan tiedon luotettavuuteen kiinnitetään huomiota.

Poliisin palkkausjärjestelmän kokonaisuudistus käynnistetään vuonna 2014 tehtävän esiselvityksen tulosten perusteella.

Poliisin hankehallintaprosessin läpinäkyvyyttä ja yhdenmukaisuutta parannetaan kehittämällä hankkeiden ohjaus- ja valvontamenettelyä sekä hankeohjeistusta Poliisihallituksen resurssiyksikön johdolla.

Arvio tilinpäätöksen tietojen oikeellisuudesta, riittävydestä ja selkeydestä sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Poliisihallitus -kirjanpitoyksikön vuoden 2013 tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa poliisitoimen tuloksellisuutta on arvioitu riittävässä laajuudessa. Poliisitoimen kokonaisuutta tarkastellen tilinpäätösasiakirjassa annettuja tietoja voidaan tulosoikeuden kannalta pitää oikeina ja riittävinä. Poliisihallituksen omaa toimintaa tuodaan esille aikaisempaa enemmän.

Poliisin tehtävien kirjaamiskäytännöissä on vuoden 2013 aikana tapahtunut joiltain osin merkittäviä muutoksia ja tämä heikentää vertailtavuutta aikaisempiin vuosiin. Tehtäviä on kirjattu osittain hätäkeskusuudistuksen myötä entistä enemmän B - kiireellisyysluokan sijasta C -luokkaan ja tämä näkyy selvästi B -luokan tehtävien vähentymisenä. Ulkomaalaisvalvontaan käytettyä työaikaa on kirjattu osittain

yleisvalvonnaksi, joten siltäkin osin tilinpäätöksessä esitetty toteumaluku ei ole vertailukelpoinen aiempien vuosien vastaavaan lukuun verrattuna.

Kun ulkomaalaisvalvontaan käytettyä työaikaa kirjataan osittain yleisvalvonnaksi, mahdollisesti myös liikennevalvontaan käytetyn työajan osalta on jatkossa otettava huomioon samanlainen seuranta ja vertailtavuutta rajoittava tekijä.

Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Poliisin yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavien muuttujien perusteella maamme turvallisuus on kehittynyt myönteiseen suuntaan. Kansalaisten luottamus poliisiin on säilynyt vakaana. Rikoslakirikosten määrä on vähentynyt noin 480 000 rikokseen. Liikenne rikoksia ja rattijuopumuksia oli edellisvuotta vähemmän. Yleistä järjestystä ja turvallisuutta mittaava katuturvallisuusindeksi nousi 85,8:sta 92,1:een. Liikenneturvallisuusindeksin arvo parantui edelleen.

Poliisin toiminnallisissa tulostavoitteissa onnistuttiin varsin hyvin. Keskimääräinen toimintavalmiusaika A -luokan kiireellisissä hälytystehtävissä oli edelleen alle kymmenen minuuttia ja A- ja B -kiireellisyysluokan hälytystehtävissä hieman aikaisempaa pidempi, 17,4 minuuttia. Selvitettyjen rikoslakirikosten kokonaismäärä oli hieman edellisvuotta pienempi.

Henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten määrä väheni, pahoinpitelyrikoksia kirjattiin edellisvuotta vähemmän ja törkeät pahoinpitelyt vähenivät. Sen sijaan perheväkivallaksi arvioitujen hälytystehtävien määrä kasvoi noin 1 700 tapauksella. Tämä ei kuitenkaan näy perheväkivallaksi luokitelluissa rikosilmoituksissa, joiden määrä väheni edellisvuodesta lähes kolme ja puoli prosenttia.

Talousrikoksissa erityisesti verorikosten ja törkeiden petosten määrä lisääntyi vuonna 2013. Päätettyjen talousrikosten määrä kasvoi ja päätettyjen talousrikosten keskimääräinen tutkinta-aika hieman piteni. Talousrikoksista takaisin saadun omaisuuden määrä nousi edellisvuoden 36 milj. eurosta 41 milj. euroon vuonna 2013.

Poliisitoimen henkilöstön kokonaismäärä oli vuoden 2013 lopussa 10 219 henkilötyövuotta, josta poliisimiesten määrä 7 490 henkilötyövuotta. Lisäksi työllisyysvaroin palkattuja poliisimiehiä oli 79 henkilötyövuotta. Poliisin perustutkintokoulutuksesta valmistui vuonna 2013 noin 322 henkilöä.

Viraston toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Poliisin hallintorakennemuutosten toimeenpanossa otetaan huomioon taloudellisen tilanteen asettamat säästövelvoitteet poliisiyksiköiden voimavarojen ja asetettavien toiminnallisten tulostavoitteiden tasapainottamisessa.

Yhteistyössä sisäministeriön kanssa selvitetään poliisin lupahallinnon maksullisen toiminnan määrärahabudjetoinnin eriyttämistä omaksi kokonaisuudekseen poliisin muusta toimintamenobudjetoinnista.

Yhteistyössä sisäministeriön kanssa terävöitetään ja kehitetään hankesuunnittelua, -hallintoa ja -seurantaa siten, että hankkeiden johtamisen tasot ja eri toimijoiden roolit sekä vastuut ovat selvät kaikille osapuolille. Erityisesti huolehditaan ICT-hankkeiden läpiviennistä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Samassa yhteydessä tarkastellaan myös hankkeiden toteuttamisen edellytyksenä olevia lainsäädäntötarpeita.

Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriön ja Poliisihallituksen välisessä vuoden 2013 tulossopimuksessa sovittu poliisin kansainvälisen strategian laadinta tulee saattaa loppuun.

Poliisihallitus -kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhtenäisen rakenteen sekä laatimismenettelyn kehittämistä selvitetään ja tehdään esitys valtiovarainministeriölle monivirastaisen kirjanpitoyksikön tilinpäätösasiakirjan säädösperustan kehittämiseksi.

Arvosana (vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus)

2011	2012	2013
8,0	8,5	8,5

Tilinpäätöskannanotto

Ministeriö katsoo, että poliisille asetetut toiminnalliset tulostavoitteet saavutettiin ja poliisin yhteiskunnallinen vaikuttavuus pysyi hyvänä.

Ministeriön mielestä poliisin hallintorakenneuudistuksen toimeenpano on edennyt onnistuneesti. Poliisihallituksen on kuitenkin ryhdyttävä ministeriön kanssa voimallisiin kehittämistoimiin, jotta poliisin toimintakyky voidaan turvata pidemmällä aikavälillä etenkin tulevan kehyskauden 2015–2018 määrärahatilanne huomioiden. Ministeriö pitää hyvänä, että Poliisihallitus käynnistää poliisin palkkausjärjestelmän uudistamisen vuonna 2014 tehtävän esiselvityksen ja tilintarkastajan tekemien havaintojen perusteella.

Ministeriö pitää tärkeänä, että Poliisihallitus huolehtii poliisin tietojärjestelmien uudistamisesta poliisin toiminnallisen suorituskyvyn ylläpitämiseksi. Poliisihallituksen tulee huolehtia, että poliisin sekä muiden turvallisuus- ja oikeusviranomaisten toimintaprosesseja yhtenäistävä ja tehostava tietojärjestelmäkokonaisuus toteutetaan tehokkaasti. Poliisihallituksen tulee osallistua aktiivisesti rahapelitoiminnan kehittämiseen ja uudistamiseen.

Ministeriö edellyttää, että poliisi toteuttaa tehostettua harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaohjelmaa käytettävissä olevan kokonaisrahoituksen puitteissa. Pyrkimyksenä on reaaliaikainen rikostutkinta, avoinna olevien juttujen määrän vähentäminen, tutkinta-aikojen lyhentäminen ja takaisin saadun rikoshyödyn määrän kasvu.

Ministeriö pitää tärkeänä, että poliisin tulosohtauskokonaisuutta kehitetään suunnitelmallisesti. Kehittämisessä korostuvat poikkihallinnollisten yhteisten tulostavoitteiden asettaminen, tuloksellisuusindikaattoreiden kehittäminen ja poliisityön tuottavuuden mittaaminen. Poliisin tulostavoitteiden toteutumisen sanalliseen arviointiin on myös kiinnitettävä erityistä huomiota.

Ministeriö edellyttää, että Poliisihallitus kiinnittää poliisin laillisuusvalvonnassa erityistä huomiota salaisten pakkokeinojen asianmukaiseen käyttämiseen ja epäiltyjen rekisterin tietojen oikeellisuuteen ja luotettavuuteen.

Poliisihallituksen tulee tehostaa arpajaishallinnon prosesseja ja pyrkiä erityisesti lyhentämään rahankeräyslupien käsittelyaikoja.

4 Rajavartiolaitos

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Rajavartio-osasto on edistänyt aktiivinen sisäasiainhallinnon konsernitavoitteita. Rajavartio-osasto on osallistunut MPR -hankkeen edistämiseen yhteistyössä poliisin ja Maahanmuuttoviraston kanssa.

Rajavartio-osasto on antanut vahvan panoksen itäliikkuvuuden kasvun vaikutuksia selvittävän työryhmän toimintaan. Rajavartio-osasto on osallistunut sisäasiainministeriön hallinnonalan ja valtion ICT-toimialan uudelleenjärjestelyjen suunnitteluun ja toteutukseen.

Koulutusyhteistyö hallinnonalan oppilaitosten kanssa on ollut tiivistä. Oppilaitokset ovat hyödyntäneet toistensa koulutusympäristöjä mm. meripelastuksen, johtamisen, kriisinhallinnan ja koiratoiminnan koulutuksessa sekä ajo-opetuksessa. Rajavartiolaitos osallistui hallinnonalan oppilaitoksia ja opetusta koskevien säädösten, opetussuunnitelmien ja venäjänkielen opetuksen kehittämiseen.

Arvio tilinpäätöksen tietojen oikeellisuudesta, riittävydestä ja selkeydestä sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Rajavartiolaitoksen tilinpäätöstiedot ovat oikeita, riittäviä ja selkeitä. Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Rajavartiolaitoksen toiminta oli vuonna 2013 sovittujen tavoitteiden mukaista. Taloudellisuus jäi tulostavoitteesta. Syytä tähän oli kertaluonteinen vanhojen ulkovartiolaivojen myynnistä aiheutunut myyntitappio. Ilman 9,6 milj. euron myyntitappiota taloudellisuus olisi ollut tavoitteiden mukainen.

Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä uuden ulkovartiolaivan ja KIEKU -järjestelmän käyttöönotot siirtyivät vuodelle 2014. Muilta osin Rajavartiolaitos on täyttänyt sille asetetut erityisvastuut.

Viraston toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Rajavartiolaitoksen tärkeimmät haasteet ovat itärajan valvonnan pitäminen uskottavana sekä rajaliikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden varmistaminen. Kriisivalmiudesta tulee huolehtia. Talouden ja toiminnan sopeuttamista pieneneviin resursseihin tulee jatkaa.

Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Sisäministeriö pitää päätöksentekijät tietoisena Rajavartiolaitoksen tilanteesta ja tarpeista, jotta uskottava ja itsenäinen toimintakyky valtakunnan rajoilla ja merialueella voidaan ylläpitää.

Arvosana (vaikuttavuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus)

2011	2012	2013
9,0	9,0	9,0

Tilinpäätöskannanotto

Rajavartiolaitos on saavuttanut vuodelle 2013 sisäasiainministeriön TS- ja TTS -asiakirjassa asetut tavoitteet. Vaikuttavuuden, toiminnallisen tehokkuuden ja tuloksellisuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan raportointi on toteutettu kattavasti ja ne antavat riittävän kuvan Rajavartiolaitoksen toiminnasta.

Rajanylityspaikkojen kehittämisohjelma sekä ilma- ja vartioalushankkeet ovat edenneet tärkeimmiltä osin aikataulussa. Talouden sopeuttamisohjelman toteutus on käynnistynyt hyvin. Uudistuksilla on laaja-alainen päättäjien, sidosryhmien ja henkilöstön tuki.

5 Pelastusopisto

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Pelastusopisto on huomionnut aiemmin saamansa palautteen.

Pelastusopiston, erityisesti Kriisinhallintakeskuksen tulee edelleen kehittää talouden seurannan ennakoitavuutta ja suunnitelmallisuutta määrärahan käytössä sekä vahvistettava talousseurantaa.

Arvio tilinpäätöksen tietojen oikeellisuudesta, riittävydestä ja selkeydestä sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Pelastusopiston tilinpäätös- ja toimintakertomustietoja voidaan pitää oikeina, riittävinä ja selkeinä.

Pelastusopiston tulee jatkossa noudattaa tilinpäätösasiakirjan nimeämisessä VTV:n antamaa ohjetta.

Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Pelastusopisto saavutti vuonna 2013 sille asetetut tavoitteet kokonaisuutena varsin hyvin.

Pelastusopiston koulutuksen laatu pysyi hyvänä. Tutkinnoista saatu opiskelijapalaute oli hyvää ja se jopa ylitti asetetut tavoitteet.

Pelastusopisto saavutti kokonaisuutena tutkintojen määrälle asetetun tavoitteen.

Pelastusopisto panosti vuonna 2013 esimiestoiminnan arviointiin ja kehittämiseen. Viraston työtyytyväisyysindeksi nousi hiukan edellisestä vuodesta ja on hyvällä tasolla.

Pelastusopisto osallistui aktiivisesti EU-tutkimushankkeisiin.

Pelastusopisto on pyrkinyt sopeutumaan tiukentuneeseen taloudelliseen tilanteeseen. Virasto on mm. etsinyt uusia yhteistyömalleja liiketaloudellisen koulutustoiminnan tehostamiseksi ja käynnistänyt harjoitusalueen kehittämissuunnitelmaa pohjustavan hankkeen.

Kriisinhallintakeskuksen toiminnalla on entistä enemmän yhteyttä kansainvälisen kriisinhallinnan toimintaympäristöön ja muutoksiin kriiseissä ja konflikteissa. Kriisinhallintakeskuksen toiminta on ollut tuloksekasta ja asiantuntijatarpeisiin on pystytty vastaamaan valtioneuvoston linjausten mukaisesti.

Pelastusopiston toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Toiminnan jatkuvana kehittämistarpeena on edelleen riittävän koulutusvolyymien sekä laadun tuottaminen yhä kiristyvässä taloudellisessa tilanteessa.

Pelastusopiston tulee tiivistää ja laajentaa yhteistyötä hallinnonalan muiden oppilaitosten kanssa.

Pelastajakoulutuksen auditointiraportissa todetut parantamisalueet, kuten koulutustarpeiden ennakoimisen kehittäminen sekä jatko- ja lisäkoulutuksen kehittäminen osaksi pelastajan peruskoulutuksen ja osaamisen päivittämisen kokonaisvaltaista suunnittelua tulee huomioida Pelastusopiston kehittämisessä.

Työhyvinvoinnin kohentamiseksi ja esimiestoiminnan kehittämiseksi tehtyjä toimenpiteitä tulee edelleen jatkaa ja tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia seurata.

Pelastusopiston ja Kriisinhallintakeskuksen sisäistä yhteistyötä tulee kehittää.

Pelastusopiston tulee lisätä yhteistyötä koti- ja ulkomaisten sidosryhmien kanssa.

Kriisinhallintakeskuksen ennakointia ja suunnitelmallisuutta tulee edelleen kehittää. Seurannan välineitä ja tunnuslukuja tulee hyödyntää toiminnan ja talouden suunnittelussa ennakoivasti.

Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö jatkaa Pelastusopiston toiminnan ja talouden seuraamista mm. säännöllisesti pidettävissä yhteistyökokouksissa.

Arvosana

2011	2012	2013
8,0	7,5	8,0

Tilinpäätöskannanotto

Pelastusopisto saavutti sille asetetut tavoitteet edellisvuosien tapaan varsin hyvin. Virasto saavutti tutkintojen ja koulutettavapäivien määrälle asetetut tavoitteet kokonaisuutena erinomaisesti.

Pelastusopisto jatkoi aktiivisesti toimintansa ja organisaationsa kehittämistä. Pelastusopisto osallistui aktiivisesti pelastustoimen tietojärjestelmien kehitystyöhön.

Virastossa panostettiin vuonna 2013 esimiestoiminnan arviointiin ja kehittämiseen. Viraston työtyytyväisyysindeksi nousi hiukan edellisestä vuodesta ja on hyvällä tasolla. Työhyvinvoinnin kohentamiseksi ja esimiestoiminnan kehittämiseksi tehtyjä toimenpiteitä tulee edelleen jatkaa ja tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia seurata.

Pelastusopiston tulee lisätä yhteistyötä koti- ja ulkomaisten sidosryhmien kanssa.

Kriisinhallintakeskus sai päätökseen kansainvälisen pelastustoiminnan varaston siirron Helsingistä Kuopioon.

Pelastusopiston tulee edelleen jatkaa jo tekemiään toimenpiteitä, joilla se varautuu tiukentuviin määräraha-kehyksiin. Pelastusopiston, erityisesti Kriisinhallintakeskuksen, tulee myös edelleen kehittää talouden seurannan ennakoitavuutta ja suunnitelmallisuutta määrärahan käytössä sekä vahvistettava talousseurantaa.

6 Hätäkeskuslaitos

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Hätäkeskuslaitos on huomionnut aikaisempina vuosina annetut palautteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ovat käynnistyneet.

Arvio tilinpäätöksen tietojen oikeellisuudesta, riittävydestä ja selkeydestä sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Hätäkeskuslaitoksen tilinpäätös- ja toimintakertomustietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Aiempien vuosien tapaan Hätäkeskuslaitoksen toimintakertomus ja siihen sisältyvät analyysit ovat selkeitä ja niiden avulla saa hyvin käsityksen vuoden 2013 tulostavoitteiden toteutumisesta.

Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Hätäkeskuslaitos saavutti vuonna 2013 sille asetetut tavoitteet kokonaisuutena varsin hyvin. Erityisen myönteistä on se, että tavoitteet saavutettiin siitä huolimatta, että henkilötyövuositoteuma oli yli 60 htv pienempi kuin edellisenä vuonna.

Valtion talousarviossa Hätäkeskuslaitosta koskeviksi yhteiskunnallisiksi vaikuttavuustavoitteiksi asetettiin puhelujen vastausajat. Aiempien vuosien tapaan vastausaikataavoitteet saavutettiin. Vuonna 2013 hätäpuheluun vastattiin 10 sekunnissa 93 %:ssa hätäpuheluista, kun tavoitteena oli 90 %. Erityisen myönteistä oli se, että tämä tavoite saavutettiin kaikissa hätäkeskuksissa. Alle 30 sekunnissa vastattiin 96 %:ssa puhelusta (tavoite 95 %). Tämänkin tavoitteen saavuttivat yhtä lukuun ottamatta kaikki hätäkeskukset. Hälytysviive kaikissa tehtävälajeissa jäi alle ennusteen vuonna 2013.

Hätäkeskuslaitoksen rakenneuudistus eteni suunnitelman mukaisesti. Erityisen myönteistä oli se, että hätäkeskuslaitos hyödynsi keskusten yhdistämistyössä aiempina vuosina saadut kokemukset.

Uuden hätäkeskustietojärjestelmän toimitusprojekti etenee, joskin etenemisaikataulussa havaittiin vuoden 2013 aikana aikatauluihin ja toteutukseen vaikuttavia riskejä. Hätäkeskuslaitos reagoi näihin riskeihin. Suuruudeltaan ja vaikutuksiltaan näin merkittävässä hankkeessa riskeihin reagoinnin tulee olla systemaattisempaa ja ennakoivampaa.

Hätäkeskuslaitoksen luotettavalle toiminnalle asetettu tavoite (järjestelmän käyttöaste 100 %) saavutettiin järjestelmissä esiintyneistä häiriöistä huolimatta. Hätäkeskustoiminta voitiin häiriötilanteissa hoitaa joko varajärjestelmin tai -järjestelyin.

Hätäkeskukseen kuulumattomien puhelujen määrä (900 000) väheni hiukan edellisestä vuodesta (976 000). Hätäkeskuslaitokseen kuulumattomien puhelujen määrä oli edelleen lähes kolmannes kaikista puheluista.

Hätäkeskuslaitos korosti vuonna 2014 tuottamassaan ulkoisessa turvallisuusviestinnässä hätänumeron 112 asianmukaista ja oikeaa käyttöä. Myönteistä on, että Hätäkeskuslaitos on ottanut käyttöön myös sosiaalisen median kanavia (YouTube, Facebook) hätänumeron oikean käytön edistämiseksi.

Tulossopimuksen mukaisesti yhteistyöviranomaisille suunnattua tyytyväisyyskyselyä ei toteutettu vuonna 2013.

Hätäkeskuslaitoksen työtyytyväisyys pysyi edellisvuosien tasolla. Tulosten keskiarvo (3,14) jäi alle asetetun tavoitteen (3,2). Eriyisen myönteisenä asiana ministeriö näkee sen, että työtyytyväisyysbarometrin osio "Työilmapiiri ja yhteistyö" on aiempien vuosien tapaan hyvällä tasolla (3,61).

Sairauspoissaolojen määrä (16,5 pv / htv) nousi hieman edellisestä vuodesta (15,9 pv / htv).

Hätäkeskuslaitoksen toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Hätäkeskuslaitoksen tulee edelleen varmistaa yhteistyössä viranomaisten ja palvelutuottajien kanssa uuden tietojärjestelmän käyttöönotto panostamalla järjestelmän kokonaistoteutukseen ja siihen liittyvän toiminnan kehittämiseen. Hankkeen riskienhallintaa tulee kehittää.

Hätäkeskuslaitoksen tulee jatkaa henkilöstötarpeen arviointia ja aktiivista yhteistyötä Pelastusopiston kanssa hätäkeskuspäivystäjäkoulutuksen kehittämiseksi.

Työhyvinvoinnin parantamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi tehtyjä toimenpiteitä tulee jatkaa ja niiden vaikuttavuutta tulee seurata.

Hätäkeskuslaitos uudisti kustannuslaskentaansa ja tarkensi maksullisen toiminnan hinnoitteluperusteet vuoden 2013 aikana. Hätäkeskuslaitoksen tulee edelleen kehittää erityisesti ICT-palveluiden aiheuttamien kustannusten ennakoivuutta ja yhteensovittamista toiminnan ja talouden suunnitteluun.

Hätäkeskuslaitoksen tulee laatia Valtiontalouden tarkastusviraston vuosiyhteenvedossaan esittämä kuvaus tuloksellisuuden laskentatoimen seurannasta.

Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö jatkaa Häätäkeskusuudistuksen, häätäkeskustietojärjestelmän käyttöönnoton sekä Häätäkeskuslaitoksen toiminnan ja talouden seuraamista mm. säännöllisesti pidettävissä ylijohtaja- ja yhteistyökokouksissa.

Arvosana

2011	2012	2013
7,5	8,5	8,0

Tilinpäätöskannanotto

Häätäkeskuslaitos pystyi pitämään palvelutasonsa edellisvuosien tapaan erinomaisella tasolla ja virasto pystyi samaan aikaan kehittämään toimintaansa ja rakenteitaan. Virasto saavutti tulostavoitteensa varsin hyvin, vaikka viraston henkilöstömäärä väheni noin 60 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Häätäkeskuslaitoksen rakenneuudistus eteni suunnitelman mukaisesti.

Vuonna 2013 hätäpuheluun vastattiin 10 sekunnissa 93 %:ssa hätäpuheluista, kun tavoitteena oli 90 %. Erityisen myönteistä oli se, että tämä tavoite saavutettiin kaikissa häätäkeskuksissa. Alle 30 sekunnissa vastattiin 96 %:ssa puheluista (tavoite 95 %). Tämänkin tavoitteen saavuttivat yhtä lukuun ottamatta kaikki häätäkeskukset.

Uuden häätäkeskustietojärjestelmän toimitusprojekti eteni, joskin etenemisaikataulussa havaittiin vuoden 2013 aikana aikatauluihin ja toteutukseen vaikuttavia riskejä, joihin häätäkeskuslaitos reagoi. Suuruudeltaan ja vaikutuksiltaan näin merkittävässä hankkeessa riskeihin reagoinnin tulee olla systemaattisempaa ja ennakoivampaa.

Häätäkeskuslaitoksen tulee edelleen varmistaa yhteistyössä viranomaisten ja palvelutuottajien kanssa uuden tietojärjestelmän käyttöönnotto panostamalla järjestelmän kokonaistoteutukseen ja siihen liittyvän toiminnan kehittämiseen. Häätäkeskuslaitoksen tulee edelleen kehittää erityisesti ICT-palveluiden aiheuttamien kustannusten ennakoivuutta ja yhteensovittamista toiminnan ja talouden suunnitteluun.

Häätäkeskuslaitoksen tulee jatkaa henkilöstötarpeen arviointia ja käydä aktiivista vuoropuhelua häätäkeskuspäivystäjäkoulutuksen määrästä Pelastusopiston kanssa tarvittavan häätäkeskuspäivystäjämäärän turvaamiseksi. Häätäkeskuslaitoksen tulee myös jatkaa aktiivista yhteistyötä Pelastusopiston kanssa häätäkeskuspäivystäjäkoulutuksen kehittämiseksi.

Työhyvinvoinnin parantamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi tehtyjä toimenpiteitä tulee jatkaa ja niiden vaikuttavuutta tulee seurata.

7 Maahanmuuttovirasto

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Virasto on panostanut viraston palvelukykyä mittaavien suoritteiden käsittelyaikojen lyhenemiseen. Aikaisemmin käyttönotetun prosessijohtamisen myötä viraston sisäisiä toimintatapoja on kehitetty, mikä on heijastunut myönteisesti hakemuskäsittelyn sisäisten viiveiden minimointiin. Erityisesti turvapaikkapäätöksenteossa prosessia on kehitetty LEAN-menetelmällä pitkäjänteisesti ja tuloksellisesti. Maahanmuuttovirasto on myös panostanut yhteistyöhön hakemusprosesseissa toimivien muiden viranomaisten kanssa (muun muassa turvapaikkaprosessin alkuvaiheen sujuvoittamiseksi kehittämistyö poliisin kanssa).

Virasto on myös panostanut poikkihallinnollisen ulkomaalaisasioiden sähköisen asiankäsittelyjärjestelmän (UMA) toimivuuden parantamiseen, mikä osaltaan tehostaa viraston ja muiden ulkomaalaislupaviranomaisten työskentelyedellytyksiä ja asioiden käsittelyn sujuvuutta viranomaisten välillä. Järjestelmän avulla on mahdollista seurata hakemuskäsittelyn etenemistä ja viiveitä koko prosessin ajalta, mikä mahdollistaa prosessin paremman haltuunoton. Lisäksi asiakkaiden sähköistä asiointia ja lupahakemusten jättämistä sähköisesti on järjestelmällisesti viety eteenpäin.

Turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminnan osalta kustannusrakennetta on kevennetty siirtymällä tavoitteiden mukaisesti laitostyyppisistä vastaanottokeskuksista asuntokantaiseen majoitukseen. Lisäksi virasto on panostanut luvansaaneiden turvapaikanhakijoiden kuntaan sijoittumisen nopeutumiseen yhteistyössä TEM:n hallinnonalan kanssa. Erityisesti kuntiin siirtyminen on onnistunut luvansaaneiden omaehtoisen muuton avulla. Turvapaikanhakijoiden vastaanottokapasiteetin sopeutukseen ja kustannusrakenteen keventämiseen tulee edelleen kiinnittää huomiota.

Virasto on ollut kirjanpitoyksikkönä vuodesta 2012 lähtien, kun virasto otti käyttöön valtionhallinnon yhteisen talous- ja henkilöstöhallinnan KIEKU-tietojärjestelmän. Virastossa tulee edelleen panostaa taloushallinnon osaamisen kehittämiseen sekä talouden ja toiminnan suunnittelun prosessien sujuvuuteen.

Arvio tilinpäätöksen tietojen oikeellisuudesta, riittävydestä ja selkeydestä sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Maahanmuuttoviraston toimintakertomus- ja tilinpäätöstietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä. Viraston toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukujen laskentaperusteet ovat vakiintuneet, joten vertailtavuus aikaisempiin vuosiin on selkiytynyt aikaisemmasta. Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastajan vuosiyhteenvetön mukaisesti toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjen tietojen laskentaperusteiden dokumentointiin tulee edelleen kiinnittää huomiota. Toimintakertomus on laadittu annetun ohjeistuksen mukaisesti. Johtuen Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten

kuulumisesta samaan kirjanpitoyksikköön, toimintakertomus on osin hajanainen ja sitä voisi edelleen selkeyttää sisällyttämällä valtion vastaanottokeskuksia koskevat osiot Maahanmuuttovirastoa käsittelevien osien yhteyteen.

Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Maahanmuuttoviraston tuloksellisuus ja toiminnan tuottavuus olivat vuonna 2013 pääosin tavoitteiden mukaisia. Maahanmuuttovirastossa tehtiin päätöksiä lähes yhtä paljon kuin vuotta aikaisemmin (v. 2012: 60 142 kpl; v. 2013: 59 878 kpl). Päätöksiä henkilötyövuotta kohden tehtiin asetettua tavoitetta (187 päätöstä/htv) enemmän (195 päätöstä/htv). Tuottavuus oli samalla tasolla myös edellisenä vuonna. Myönteistä kehitystä tapahtui maahanmuuttoa koskevien hakemusten kokonaispäättömäärässä. Lisäksi turvapaikkahakemuksiin tehtiin aikaisempaa enemmän päätöksiä, samoin kansalaisuushakemuksiin.

Hakemusten käsittelyaikataavoitteet saavutettiin työntekoa ja opiskelua koskevissa hakemuksissa. Myönteisintä kehitys oli turvapaikkahakemusten käsittelyajoissa (keskimääräinen kokonaiskäsittelyaika 190 vrk/tavoite 210 vrk). Kansalaisuushakemuksissa käsittelyajat lyhenivät edelliseen vuoteen verrattuna, mutta käsittelyaikataavoitetta ei saavutettu. Myöskään kansainvälistä suojelua saaneiden perheen yhdistämistä koskevissa hakemuksissa ei päästy yhdeksän kuukauden käsittelyaikataavoitteeseen.

Turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminnan osalta vastaanottokeskusten käyttöasteeksi asetettu 90 % ei toteutunut, vaan käyttöaste oli 83 %. Myös valtion vastaanottokeskusten käyttöaste jäi tavoitteesta. Vastaanottojärjestelmän majoituskapasiteettia on supistettu vastaamaan nopeutunutta päätösprosessia ja alentuneita hakijamääriä, mutta kapasiteetin supistaminen on erityisesti alaikäisyksiköiden kohdalla toteutunut tarvetta hitaammin. Tästä johtuen vastaanottojärjestelmän keskimääräisissä kustannuksissa ei päästy asetettuihin tavoitteisiin. Vastaanottokustannuksissa on kuitenkin niin turvapaikkapäätöksenteon kuin vastaanotto toiminnan tehostumisen myötä viime vuosina toteutunut merkittäviä säästöjä, joten virasto ja vastaanottokeskukset ovat toimineet aktiivisesti ministeriön kanssa hallitusohjelman mukaisten säästöjen aikaansaamiseksi vuoteen 2015 mennessä.

Maahanmuuttoviraston toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Virasto jatkaa edelleen päätöksenteon tehostamista. Tavoitteena on, että virastossa tehtyjen päätösten määrä henkilötyövuotta kohden vuosittain vähintään 1 %:n edelliseen vuoteen verrattuna. Hakemusten käsittelyajat pidetään säästöjen mukaisten enimmäiskäsittelyaikojen rajoissa ja tehostetaan toimintaa niin, että tavoitteiden mukaisiin käsittelyaikoihin päästään. Vastaanotto toiminnassa tehostetaan toimintaa, jotta kustannustehokkuutta saadaan parannettua tavoitteiden mukaiselle tasolle. Toteutusta tarkastellaan ministeriön ja viraston välisessä tulosohjauksessa keskeisinä

tarkastuspisteinä välitulos- ja tuloskeskustelut, joiden yhteydessä virasto raportoi tekemistään toimista tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö tulosoittaa virastoa. Ministeriö tarkastelee viraston toimia osana viraston kanssa käytävää informaatio- ja tulosoittoa. Ministeriö ja virasto tekevät vuosittain tulossopimuksen. Tulossopimuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen ja tilinpäätöksen johdosta tehtyjen toimien keskeiset tarkastuspisteet ovat välitulos- ja tuloskeskustelut.

Arvosana

2011	2012	2013
7,5	7,5	8,0

Tilinpäätöskannanotto

Maahanmuuttoviraston tuloksellisuus ja tuottavuus ovat viime vuosina kehittyneet myönteiseen suuntaan. Vuonna 2013 päätöksiä henkilötyövuotta kohden tehtiin asetettua tavoitetta enemmän. Päätösten määrä henkilötyövuotta kohden pysyi edellisen vuoden tasolla.

Hakemusten käsittelyajat ovat lyhentyneet. Erityisesti turvapaikkahakemusten käsittelyajoissa lyheneminen on ollut prosessin tehostumisesta johtuen hyvää. Viraston tulee edelleen jatkaa toimia, joiden avulla kaikissa hakemustyypeissä prosessia saadaan virtaviivaistettua ja hakemuskäsittelyn viiveet eliminoidua. Yhteistyötä hakemusprosessissa toimivien viranomaisten kanssa tulee edelleen tiivistää.

Keskeisenä välineenä tuottavuuden lisäämiselle on poikkihallinnollinen ulkomaalaisasioiden sähköinen asiankäsittelyjärjestelmä (UMA). Viraston tulee jatkaa käytettävissä olevien resurssien puitteissa UMAN jatkokehittämistä, jotta maahanmuuttohallinnossa suotuisa tuottavuuskehitys jatkuu ja palvelukyky edelleen paranee.

Turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminnan suhteen viraston tulee kehittää toimintaansa, että turvapaikanhakijoiden vastaanottokapasiteetti vastaa nykyistä paremmin hakijamääriä. Vuonna 2013 vastaanotto keskuksen käyttöaste jäi tavoitteesta. Tämä johti siihen, että keskimääräiset kustannukset vastaanoton piirissä olutta kohden nousivat asetettuja tavoitteita korkeammiksi. Viraston tulee edelleen jatkaa toimia, joilla kustannusrakennetta saadaan alhaisemmaksi ja tarkastella myös mahdollisuuksia järjestelmän kehittämiseksi erityisesti alaikäisyksiköiden kohdalla.

Viraston tulee panostaa myös valtion vastaanotto keskuksen informaatio- ja tulosoittoa kokonaisvaltaisemmin. Oulun ja Joutsenon vastaanotto keskuksat ovat

osa Maahanmuuttovirasto- kirjanpitoyksikköä. Yhteistyötä ja ohjausta tulee toteuttaa vastaanotto toiminnan lisäksi myös taloushallinnon ml. hankintatoimen osalta.

Taloussuunnittelun kehittämiseksi viraston tulee panostaa Kieku-järjestelmän hyödyntämiseen. Virastossa tulee varmistaa kirjanpidon tietojen virheettömyys säännöllisesti talousarviovuoden kuluessa, jotta vähennetään tilinpäätöshetken kuormittavuutta. Myös maksullisen toiminnan ja tulojen kirjaantumisen prosessi olisi virastossa syytä tarkentaa sähköisen asioinnin lisääntyessä.

Viraston tulee saattaa viraston taloussääntö ajantasalle viipymättä. Taloussäännössä on syytä täsmentää myös viraston menojen hyväksymiskäytännöt. Viraston on myös tarpeen tarkastella, missä määrin hallinnon tehtävissä hyödynnetään ulkopuolisia asiantuntijapalveluita ja olisiko henkilöstöllä (kirjanpitoyksikkö kokonaisuutena) olemassa olevaa ammattitaitoa asiantuntijapalveluiden hankkimisen sijaan.

8 Palosuojelurahasto

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Palosuojelurahasto on huomionnut aiempina vuosina annetut palautteet ja niihin liittyvät kehittämistoimenpiteet ovat käynnistyneet.

Vuotta 2012 koskevassa tilinpäätöskannanotossa ministeriö lausui, että se tulee arvioimaan Palosuojelurahaston toimintaa erityisesti hallinnollisesta ja ohjaavasta näkökulmasta vuotta 2013 koskevassa tilinpäätöskannanotossa ja lausunnossaan Palosuojelurahaston toiminta- ja taloussuunnitelmasta.

Lausunnossaan Palosuojelurahaston vuoden 2014 toteutussuunnitelmasta ministeriö katsoi, että Palosuojelurahaston olisi perusteltua pyytää ministeriöltä lausuntoa erikseen sovittavalla tavalla tutkimus- ja kehittämishankkeiden avustamisesta ennen rahaston hallituksen päätöksentekoa.

Arvio tilinpäätöksen tietojen oikeellisuudesta, riittävydestä ja selkeydestä sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Palosuojelurahaston toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat oikeita, riittäviä ja selkeitä.

Rahaston toimintakertomus sisältää laajan ja selkeän tuloksen ja tuloksellisuuden kuvauksen.

Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Sisäministeriö ei laadi Palosuojelurahaston kanssa tulossopimusta.

Sisäministeriön asetuksen Palosuojelurahaston työjärjestyksestä mukaan rahaston on pyydettävä sisäministeriön lausunto toiminta- ja taloussuunnitelmastaan, varojen käyttösuunnitelmastaan ja talousarviostaan ennen niiden hyväksymistä. Tämä menettely on toteutunut asianmukaisesti.

Edellisvuoteen verrattuna Palosuojelurahaston toiminnan taloudellisuus on parantunut tehtyjä päätöksiä kohti mitattuna (929 v. 2013; 976 v. 2012), mutta heikentynyt hieman käsiteltäviä asioita kohti mitattuna (534 v. 2013; 527 v. 2012).

Rahaston toiminnan tuottavuus on hieman heikentynyt edellisvuoteen verrattuna, kun mittarina käytetään tehtyjen päätösten ja käsiteltävien asioiden suhdetta rahaston sihteeristön henkilötyövuosiin. Vuonna 2013 päätöksiä / htv oli 92,9 (104,0 v. 2012) ja käsiteltäviä asioita / htv oli 161,9 (192,5 v. 2012). Heikentymistä selittää mm. sihteeristön htv-määrän kasvu 0,5 htv:llä vuodesta 2012 vuoteen 2013.

Ministeriö näkee erityisen myönteisenä sen, että Palosuojelurahasto jatkoi vuonna 2012 käynnistettyjä ulkopuolisia vaikuttavuusarviointeja. Vuonna 2013 kilpailutettiin ja käynnistettiin rakennusavustusten vaikuttavuusarviointi.

Palosuojelurahasto otti Kieku-järjestelmän onnistuneesti käyttöön vuonna 2014. Käyttöönotto edellytti rahaston sihteeristöltä merkittävää työpanosta vuosina 2012 ja 2013.

Palosuojelurahaston toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Palosuojelurahaston vuoden 2013 tilintarkastuksesta annetussa vuosiyhteenvedossa Valtiontalouden tarkastusvirasto toteaa, että valtion talousarviosta annetun lain 24 b ja valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 § korostavat rahaston hallituksen vastuuta asianmukaisen sisäisen valvonnan järjestämisessä.

Samassa vuosiyhteenvedossa tarkastusvirasto toteaa, että Palosuojelurahaston sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumassa ei ole käytetty mitään systemaattista arviointikehikkoa. Käytäntöä voidaan tarkastusviraston mukaan perustella rahaston toiminnan suppealla luonteella. Tarkastusvirasto toteaa myös, että rahaston arviointi- ja vahvistuslausuman osalta ei ole huomautettavaa.

Sisäministeriö ehdottaa, että Palosuojelurahasto harkitsisi mahdollisuutta käyttää arviointi- ja vahvistuslausuman laatimisessa systemaattista arviointikehikkoa. Yhtenä vaihtoehtona esitetään, että rahasto ottaisi käyttöön hallinnonalalla jo käytössä olevan riskienhallintajärjestelmän.

Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö selvittää 13.11.2013 Palosuojelurahaston toteutussuunnitelmasta 2014 antamansa lausunnon mukaisesti tutkimus- ja kehittämishankkeita koskevaa lausuntopyyntökäytännön järjestämistä ja tarpeellisuutta.

Valtion taloudentarkastusvirasto on tarkastanut valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen ohjausta ja hallintoa ja todennut mm. ohjaavien ministeriöiden tulostavoiteasetannan osin riittämättömäksi. Sisäministeriö seuraa ja arvioi tilannetta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin.

Arvosana

2011	2012	2013
9,0	9,0	9,0

Tilinpäätöskannanotto

Palosuojelurahasto on edellisvuosien tapaan jatkanut aktiivista otettaan ja kehittänyt toimintaansa. Rahaston toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta on laadukasta.

